

ше твої грошики в свою кишеню кладуть.

Зрозумів?

— Щось воно дуже мудро, но не можу второпати! Та яким же се способом?

— А от яким. Знаєш певно, що тепер «монополію» на горівку завели, урядові шинки скрізь поставили. Горілкою уряд став торгувати; цар наш батюшка головним шинкарем. Поредше горівку продавали сами горальники і платили акцизу урядови. Горальник мігби продавати горівку з зарібком по 60 копійок за ведро. Купець, який скуповував у горальників горівку, продавав її на роздріб і також хотів «за свій труд» що небудь дістати, от і брав за ведро не 5 руб., а 6. Акцизу виплачував урядови буцімто горальник, але ті гроші відбирав з купця; купець також платив йому не з своєї кишені, а збирав гроші з нашого брата, що в него горілку купував на роздріб. Значить, без акцизи коштувала нас чарка не шість, а півтора, або дві копійки. І так, з кожного ведра 4 руб. 40 коп. йшло до уряду.

— А видиш ти його, яку пропасть грошисків збирали! Ну, але те діло було колись, тепер же я чув, що нема акцизи; але чому ж то горілка не подешевіла?

— А от послухай, що далі було. Величезні тисячі з акцизи уряд-батюшка збирав, але й того показалося цареві та міністрам мало. Ухвалили они сами горілкою торгувати, щоб більше на ній доходу мати. Тепер уряд сам скуповує у горальчиків горівку; они вже тепер не мають права продавати нікому крім уряду. Тепер уряд установив сам ціну за кожне ведро 7 руб. 60 коп. Міністер оден раз, сам писав, що одно ведро горівки його самого коштує лише 2 рублі, а продає він його за 7 руб. 60 коп., а за одну соту часть ведра бере 8 копійок: І так виходить, що нам приходить ся за горівку в четверо більше платити ніж вона варта. А тому, ми мусим замість чотирох чарок пити лише одну.

— А чи багато уряд таким маніром з горівки заробляє?

— А от скільки: в 1902 році міністер вирахував, що уряд на горівці заробляє 463 мільйонів руб. Се шутка сказати — 463 тисячі по тисячу тисяч рублів! І майже всі гроші ми з своєї кишені виплачуєм. Ми горілочку попиваєм і самі того не видимо